

8.3 Elektrické spotřebiče a ruční nářadí

1) Kontroly

Kontroly el. spotřebičů a ručního el. nářadí, na které se vztahuje [ČSN 33 1600 ed. 2/Z2](#), se provádějí vždy před jeho použitím (vizuální a funkční kontrola). V případě zjištění nevyhovujícího stavu se spotřebič vyřadí z užívání a viditelně se označí. Tato skutečnost se neprodleně oznámí provozovateli.

Zajišťuje – provozovatel, provádí jíím proškolená obsluha, která el. spotřebiče a el. nářadí používá.

2) Opakované zkoušky

Elektrické spotřebiče a elektrické ruční nářadí nejsou vyhrazenými technickými zařízeními dle zákona č. 250/2021 Sb., a proto se na nich neprovádí revize, nýbrž tzv. opakované zkoušky.

Opakované zkoušky elektrických spotřebičů a elektrického ručního nářadí zajišťuje jejich provozovatel (v případě dlouhodobého pronájmu jejich uživatel) v níže uvedených lhůtách dle [ČSN 33 1600 ed. 2/Z2](#), a to postupem dle [ČSN EN 50699](#).

Opakované zkoušky elektrických spotřebičů během jejich používání smějí provádět pracovníci s kvalifikací minimálně podle § 6 NV č. 194/2022 Sb. (elektrotechnici), kteří jsou prokazatelně proškoleni v praktickém provádění zkoušek a měření podle [ČSN EN 50699](#) a zároveň mají dostatečné a průkazné znalosti konstrukce elektrického spotřebiče, který je předmětem kontroly, a prokazatelně mají k dispozici měřicí přístroje s platnou kalibrací schopné provádět všechna předepsaná měření.

Lhůty opakované zkoušky elektrických spotřebičů a elektrického ručního nářadí:

Skupina el. spotřebičů	Třída ochrany	Opakovaná zkouška	
		Nepřípevněné spotřebiče a nářadí držené v ruce	Ostatní nepřípevněné spotřebiče
A		Před vydáním provozovateli nebo uživateli	
B	Třída I	1× za 3 měsíce	1× za 6 měsíců
	Třída II a III	1× za 6 měsíců	1× za 6 měsíců
C	Třída I	1× za 6 měsíců	1× za 24 měsíců
	Třída II a III	1× za 12 měsíců	1× za 24 měsíců
D	Třída I, II a III	1× za 12 měsíců	1× za 24 měsíců
E	Třída I, II a III	1× za 12 měsíců	1× za 24 měsíců

Spotřebiče a el. ruční nářadí se dle čl. 3.3 [ČSN EN 60335-1 ed. 3](#), resp. čl. 3 [ČSN EN 60745-1 ed. 3](#) dělí do tří tříd ochrany:

- 1) spotřebič třídy ochrany I – ochranu před úrazem el. proudem nezajišťuje pouze základní izolace, ale i opatření, že vodivé přístupné části jsou spojeny s ochranným vodičem v pevném vedení tak, aby se vodivé přístupné části nemohly stát živými v případě poškození základní izolace;
- 2) spotřebič třídy ochrany II – ochranu před úrazem el. proudem nezajišťuje pouze základní izolace, ale jsou u něj provedena další bezpečnostní opatření, např. dvojitá nebo zesílená izolace, přičemž neexistuje ochranné spojení se zemí nebo zabezpečení podmínkami instalace;
- 3) spotřebič třídy ochrany III – ochranu před úrazem el. proudem zajišťuje napájení bezpečným malým napětím, ve kterém nevznikají žádná vyšší napětí než bezpečné malé napětí;

- 4) nářadí třídy ochrany I – ochranu před úrazem el. proudem nezajišťuje pouze základní, dvojitá nebo zesílená izolace, ale je u něj provedeno další bezpečnostní opatření spočívající v tom, že přístupné vodivé části jsou spojeny s ochranným vodičem v síťovém rozvodu, a to takovým způsobem, že se přístupné vodivé části nemohou stát živými v případě selhání základní izolace; za nářadí třídy ochrany I se považuje také nářadí s dvojitou izolací a/nebo zesílenou izolací, které má ochrannou svorku nebo ochranný kontakt;
- 5) nářadí třídy ochrany II – ochranu před úrazem el. proudem nezajišťuje pouze základní izolace, ale jsou u něj provedena další bezpečnostní opatření, např. dvojitá nebo zesílená izolace, přičemž neexistuje ochranné spojení se zemí a ochrana před úrazem el. proudem není závislá na podmínkách instalace;
- 6) nářadí třídy ochrany III – ochranu před úrazem el. proudem zajišťuje napájení bezpečným malým napětím, ve kterém nevznikají žádná vyšší napětí než bezpečné malé napětí.

Rozdělení spotřebičů podle užívání *dle normy* [ČSN 33 1600 ed. 2:](#)

Skupina A – poskytované formou pronájmu dalšímu provozovateli nebo přímému uživateli

Skupina B – používané ve venkovním prostoru (na stavbách apod.)

Skupina C – používané při průmyslové a řemeslné činnosti ve vnitřních prostorách

Skupina D – používané ve veřejně přístupných prostorách (školy, hotely atp.)

Skupina E – používané při administrativní činnosti

Dále se opakované zkoušky provedou v těchto případech:

- Při každé předpokládané nebo zjištěné závadě (např. podezření na poškození nárazem).
- V případě, že je elektrický spotřebič před uvedením do provozu skladován po dobu delší než 12 měsíců včetně, provádí se před uvedením do provozu opakovaná zkouška.
- V případě, že elektrický spotřebič byl po uvedení do provozu z jakýchkoliv příčin zakonzervován nebo uložen do skladu a nebyl používán po dobu delší než 12 měsíců včetně, provádí se před jeho opětovným zprovozněním opakovaná zkouška.
- V případě velmi častého používání elektrického ručního nářadí (s nářadím se pracuje např. delší dobu než 250 provozních hodin za rok) je vhodné stanovit místním provozním bezpečnostním předpisem kratší lhůty opakovaných zkoušek.
- Opakované zkoušky se vztahují i na prodlužovací a odpojitelné přívody. V případě, že přívod obsahuje ochranný vodič, ověřuje se jeho celistvost a odpor a aplikují se lhůty pro spotřebiče třídy ochrany I.
- Pro prodlužovací přívody se při stanovení lhůt opakovaných zkoušek použijí stejné lhůty jako lhůty uvedené pro spotřebiče držené v ruce. Pro odpojitelné přívody se při stanovení lhůt opakovaných zkoušek použijí stejné lhůty jako pro spotřebič, se kterým se používají.
- Opakovaná zkouška elektrického spotřebiče provozovaného v záruční lhůtě se provádí pouze v rozsahu nevyžadujícím zásah do jeho konstrukce. Termín první zkoušky se počítá od data uvedení do provozu.
- U spotřebičů třídy ochrany I a prodlužovacích a odpojitelných přívodů se před uvedením do provozu doporučuje ověřit spojitost ochranného vodiče postupem podle ČSN EN 50699, čl. 5.3. Pod pojmem „uvedení do provozu“ se rozumí okamžik, kdy je výrobek poprvé použit uživatelem k účelu, ke kterému byl zhotoven. Je-li výrobek uveden do provozu na pracovišti, uživatelem se rozumí zaměstnavatel.

U elektrických spotřebičů a elektrického ručního nářadí se o provedené opakované zkoušce vystavuje doklad s následujícími povinnými položkami dle [ČSN 33 1600 ed. 2/Z2:](#)

- přesné označení elektrického zařízení (spotřebiče) (název, výrobce, popřípadě výrobní nebo inventární číslo); elektrické zařízení (spotřebič) musí být evidováno takovým způsobem, aby bylo možné elektrické zařízení (spotřebič) jednoznačně identifikovat;
- datum provedení opakované zkoušky;
- výsledek prohlídky elektrického zařízení (spotřebiče) provedené v souladu s 6.3.1;
- výsledek opakované zkoušky (včetně uvedení použitých metod měření a zjištěných hodnot);
- použité přístroje;
- vyhodnocení zkoušky chodu provedené podle 6.9;
- jméno a příjmení pracovníka, který opakovanou zkoušku provedl;
- podpis pracovníka, který opakovanou zkoušku provedl.

Dokladem o provedení opakované zkoušky je karta pro každý jednotlivý spotřebič / ruční nářadí.
Doklad o provedení opakované zkoušky může být veden i elektronicky na počítači.

3) Údržba

Účelem údržby je odstranění zjištěných závad a nedostatků z kontrol a opakovaných zkoušek, odstranění poruch, navrácení provozuschopnosti při běžných opravách zařízení.

Četnost – při odstraňování zjištěných nebo nahlášených závad a poruch.

Zajišťuje – provozovatel prostřednictvím provozních elektrikářů (min. s § 6 NV č. 194/2022 Sb.), případně externími firmami.

4) Opravy

Oprava el. spotřebiče je činnost, jejímž cílem je obnovení jeho provozuschopnosti a bezpečnosti, při níž dochází k výměně dílů nebo jeho částí, aby spotřebič byl uveden do původního stavu zamýšleného výrobcem.

Četnost – řídí se dle životnosti spotřebiče a termínů, které jsou uvedeny v plánu oprav.

Zajišťuje – vlastní zaměstnanec (min. s § 6 NV č. 194/2022 Sb.) nebo externí zhotovitel.

Po opravě vždy musí opravář provést „ověřování účinnosti ochranných opatření elektrických spotřebičů po opravě“ podle [ČSN EN 50678](#). Toto ověřování smí provádět pouze osoba s kvalifikací § 6 nebo vyšší dle NV č. 194/2022 Sb. a proškolená z [ČSN EN 50678](#). Po provedení ověřování musí tato kvalifikovaná osoba v zápisu dokumentovat informace uvedené v kapitole 6 [ČSN EN 50678](#).